

{Nepředmětnost}

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:[Příležitostné poznámky, 1981]

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 14. 8. 1981
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 14. 8. 1981

{Nepředmětnost}

Když chceme vypovídat o nepředmětné skutečnosti, můžeme tak učinit pouze nepředmětně, tj. pomocí nepředmětných konotací. Tím dochází k tomu, že předmětná intence je uvolněna. V mýtech má proto předmětná intence výpovědí okrajový význam. Když se prosadilo předmětné myšlení, byly předmětné intence nejenom upevněny a zvýznamněny, ale zastínily a přímo vytěsnily intence nepředmětné, které sice nevymizely, ale přestaly být středem pozornosti a posléze upadly vůbec v zapomenutí. Ale vedle tohoto politováníhodného posunu došlo k jiným důležitým změnám, které měly mnohem produktivnější důsledky. Aniž to lidé, a dokonce sami myslitelé pozorovali, užívalo se stále více předmětných intencí tak, že jejich předpokládaným předmětem nebyla pouze předmětná stránka konkrétní skutečnosti, nýbrž konkrétní skutečnost celá. Tento způsob překračování předmětu a supponování konkrétního celku včetně jeho nepředmětné stránky se rozšiřoval do té míry, že začalo sílit povědomí omezenosti striktní „předmětné“ logiky a že vposledu došlo k nabourání a rozkladu celého předmětného stylu myšlení. V neposlední řadě se předmětné myšlení samo znemožnilo svým sveřepým a tupým setrváváním na zpředměťování i té stránky konkrétní skutečnosti, která se v důsledku své nepředmětnosti každému zpředměťování musela vzpírat a vymykat. Přece však tam, kde šlo o skutečnost opravdu konkrétní, mělo předmětné myšlení vždycky možnost se na něčem zachytit (totiž právě na předmětné stránce). Avšak tam, kde se „předmětem“ předmětného myšlení stala ryzí nepředmětnost, muselo nutně docházet k flagrantním mystifikacím, neboť tu se předmětné intence nemohly legitimně zachytit na ničem.

(Hloubětín, 14. 8. 81, přepis – 810814–1.)

810814